

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judcători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Prisac Alexandru în numele părții vătămate Frunză Virgiliu, de către inculpații Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian cu avocatul acestora, Daguța Liuba în numele și a lui Malic Ion, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Strășeni din 05 ianuarie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, în cauza penală privindu-i pe

Malic Ion Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în Xxxxx, r-l Xxxxx;

Malic Andrei Xxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în com. Xxxxx, r-l Xxxxx;

Malic Eugeniu Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în com. Xxxxx, r-l Xxxxx;

Malic Andrian Xxxxx, născut la xxxxx, originar din r-l Xxxxx, s. Xxxxx, domiciliat în com. Xxxxx, r-l Xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 20.02.2014 – 05.01.2017 (prima instanță);
2. 07.02.2017 – 19.09.2017 (instanța de apel);
3. 23.11.2017 – 06.02.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, din 05 ianuarie 2017, **Malic Ion** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu

inclusiunea termenului aflării inculpatului în stare de arest preventiv și arest la domiciliu din data de 16 iulie 2013 ora 13:30 pînă la 13 septembrie 2013.

S-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate lui Malic Ion conform art. 90 Cod penal pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani.

Malic Ion a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 900 (nouă sute) unități convenționale, ce constituie suma de 18 000 (optsprezece mii) lei.

Malic Eugeniu a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale, ce constituie suma de 8 000 (opt mii) lei.

Malic Andrian a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ce constituie suma de 10 000 (zece mii) lei.

S-a dispus încetarea procesului penal de învinuire a lui Malic Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece fapta constituie contravenție.

Malic Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional. S-a dispus încetarea procesului contravențional în privința lui Malic Andrei în baza art. 354 Cod contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

S-a admis parțial acțiunea civilă privind recuperarea solidară a prejudiciului material și moral depusă de Frunză Virgiliu împotriva lui Malic Ion, Malic Andrei, Malic Andrian și Malic Eugeniu.

S-a dispus încasarea de la Malic Ion în beneficiul lui Frunză Virgiliu prejudiciul material în sumă de 30 000 (treizeci mii) lei, precum și prejudiciul moral în sumă de 70 000 (șaptezeci mii) lei.

S-a dispus încasarea de la Malic Andrian și Malic Eugeniu în beneficiul lui Frunză Virgiliu prejudiciul moral în sumă de a cîte 500 (cinci sute) lei.

În rest, pretențiile civile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, inculpații Malic Ion, Malic Andrian și Malic Eugeniu, de comun acord și participație simplă, la data de 30 iunie 2013, în jurul orelor 01:40, aflându-se în curtea căminului cultural din s. Rădeni, r-nul Strășeni, reacționând la întrebările provocatoare ale părții vătămate Frunză Virgiliu, din motive huliganice, în loc public, au iscat un conflict, numindu-se reciproc cu cuvinte necenzurate însoțite de altercații. În acel moment, în vederea aplanării conflictului iscat, s-a implicat partea vătămată Morozan Vasile încercând să-l despartă pe partea vătămată Frunză Virgiliu de inculpatul Malic Ion care era susținut de inculpații Malic Andrian și Malic Eugeniu, la ce Malic Ion, pentru intervenția dată, din motive huliganice, în prezența unui cerc nedeterminat de persoane prezente care se

distrau la căminul cultural din s. Rădeni, în loc public, i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față în rezultatul căreia partea vătămată Moroza Vasile a căzut jos. În continuare, inculpații Malic Ion, Malic Andrian și Malic Eugeniu, de comun acord și prin participație simplă, în prezența unui cerc nedeterminat de persoane prezente care se distrau la căminul cultural din s. Rădeni, în loc public, au exprimat în glas cuvinte necenzurate și amenințări cu aplicarea violenței fizice față de partea vătămată Frunză Virgiliu care avea un comportament provocator, și au opus rezistență persoanelor care pașnic s-au implicat pentru a le curma acțiunile criminale, inclusiv părinților inculpaților Malic Eugenia și Malic Andrei, care s-au deplasat urgent cu automobilul la locul infracțiunii pentru aplanarea conflictului, în așa mod încălcând grosolan ordinea publică manifestată prin lipsă de respect față de societate soldată cu tulburarea liniștii publice.

Ulterior, inculpatul Malic Ion, la finele acțiunilor huliganice indicate supra, acționând cu scopul cauzării de leziuni corporale, intenționat a aplicat părții vătămate Frunză Virgiliu, care se deplasa spre el cu o țeavă metalică pe care a luat-o din propria mașină, o lovitură puternică cu pumnul în partea stângă a capului, în rezultatul la ce ultimul a suferit traumatism cranio-cerebral închis manifestat prin contuzie cerebrală gravă, hematom acut subdural în regiunea parietală pe stânga, fractura osului temporal pe stânga cu afectarea ambelor lamele, echimoze în regiunea fronto-parietală pe stânga, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1578/D din 12 iulie 2013 în comun se califică ca vătămări corporale grave.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. - procurorul în Procuratura Strășeni, Tețcu Ion, prin care a solicitat, casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei lui Malic Ion, aprecierii juridice a faptei lui Malic Andrei în a cărei privință procesul penal a fost încetat și în partea acțiunii civile înaintate de partea vătămată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Malic Ion să fie găsit vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1) lit. b) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și în baza acestei legi, pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal să-i fie stabilită măsura de pedeapsă de 3 ani închisoare, iar pe art. 151 alin. (1) Cod penal 5 ani închisoare. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, a-i aplica definitiv lui Malic Ion măsura de pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Măsura preventivă „obligarea de a nu părăsi țara” aplicată anterior lui Malic Ion de înlocuit în arest preventiv cu luarea acestuia sub strajă din sala ședinței de judecată, cu includerea în termenul de pedeapsă perioada aflării acestuia în stare de arest. Malic Andrei să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și în baza acestei legi, să-i fie aplicată măsura de pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

La fel, apelantul a solicitat să fie admisă integral acțiunea civilă și să se încaseze în

mod solidar de la Malic Ion, Malic Andrei, Malic Andrian și Malic Eugeniu în beneficiul părții vătămate Frunză Virgiliu prejudiciu material și moral cauzat nerecuperat.

3.2. - inculpatul Malic Ion și avocatul Panuș Liliana în numele inculpatului Malic Ion, prin care au solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încetat procesul penal în privința inculpatului Malic Ion, deoarece ultimul a acționat în legitimă apărare, iar aceasta înlătură caracterul penal al faptei.

În motivarea apelului apelanții au invocat următoarele :

Acțiunile inculpatului Malic Ion, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.151 alin. (1) Cod penal, au fost săvârșite în strictă concordanță și în limitele de legitimă apărare.

Dacă, așa-zisul pătit, Frunză Virgiliu, nu avea să se năpustească fără careva temei cu țeava metalică asupra inculpatului cu tentativa de a-l lovi de două ori peste cap, nu s-ar fi întâmplat ceea ce s-a întâmplat. Aceasta o dovedesc toți martorii acuzării: Gonciaruc Simion, Bucur Gheorghe, Butucel Ana, Boian Tatiana, Boian Mihail, Bîtca Petru, Paladi Mihail, Rozer Vasile, Burdujan Valeriu, și declarațiile însuși a inculpaților.

Apărarea a reținut și a solicitat de la instanța de judecată să fie interpretate acțiunile inculpatului Malic Ion ca acțiunile săvârșite pentru a respinge un atac din partea lui Frunză Virgiliu, care este un atac direct, imediat, material și real (folosind țeava metalică), îndreptată împotriva sa și care au pus în pericol grav inculpatul și drepturile lui.

Malic Ion, fiind sportiv, a aplicat o lovitură cu pumnul, poate prea dură și din putere, dar nu din vina lui, ci doar din vina părții vătămate, care a și iscat cearta. Nu a fost dovedit instanței de judecată vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(2) Cod penal. Nici un martor nu a declarat că, huligani de fapt au fost inculpații.

Apelantul a mai invocat că victima se agăța de Malic Ion cu întrebări de genul: cine ești, da știi cine sunt eu, acuș chem „Omonul”, ce căutați aici, acuș ve-ți fi duși acasă la părinți în sicriu, etc. Ultimul grosolan și obraznic se comporta, încălca ordinea publică, înjura, amenința fiind în stare de ebrietate. Partea vătămată prima a iscat cearta, prima a început să strige, să-i umilească pe inculpați.

Partea vătămată Frunză Virgiliu văzînd că se destramă învinuirea a inventat și a adus un martor al părții acuzării – Chirvas Nicolae, care a descris niște circumstanțe inexistente.

3.3. - avocatul Gumeniuc Ion în numele inculpatului Malic Andrei, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Malic Andrei să fie achitat.

În motivarea apelului apelantul a invocat că instanța de fond a constatat că, Malic

Andrei nu a săvârșit acțiunile incriminate lui prin rechizitoriu și anume „exprimarea în glas cu cuvinte necenzurate și amenințarea cu răfuiala fizică, în așa mod încălcând grosolan ordinea publică, precum și năpustirea violentă asupra părții vătămate Frunză Virgiliu, cu aplicarea de multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului”, ori el împreună cu soția sa Malic Eugenia a venit la locul săvârșirii faptei de huliganism deja după ce se săvârșiseră huliganismul agravat, iar inculpatul de fapt a depus tot efortul pentru a curma acțiunile huliganice, circumstanța dată fiind confirmată inclusiv prin declarațiile tuturor inculpaților, dar și ale martorilor Mihai Ilie și Mihai Igor, care au relatat că, ei împreună cu Malic Andrei au aplanat conflictul și s-au înțeles ca să lase discuțiile pe altă zi; precum și ale martorului Butucel Ana care a relatat că, Malic Andrei nu a avut un rol activ în conflict. În același timp, recunoscându-l pe Malic Andrei vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, instanța de fond nu a indicat prin care anume acțiuni ale ultimului s-a exprimat huliganismul nu prea grav, ci s-a bazat doar pe presupuneri.

3.4. – avocatul părții vătămate Frunză Virgiliu, Prisac Alexandru, prin care a solicitat, casarea parțială a sentinței în partea ce se referă la mărimea pedepsei aplicate lui Malic Ion, Malic Andrian, Malic Andrei, Malic Eugeniu, în partea suspendării condiționate a executării pedepsei lui Malic Ion, în partea recunoașterii lui Malic Andrei de comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, în partea respingerii acțiunii civile înaintate în procesul penal, în partea anulării sechestrului aplicat asupra bunului imobil cu nr. cadastral 8024201.1087 și 8024201.1087.01 și de a dispune: aplicarea față de Malic Ion a pedepsei cu închisoarea de 10 ani pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 151 alin. (1) Cod penal și a pedepsei cu închisoarea de 5 ani pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu executarea pedepsei cu închisoarea în mod real în penitenciar; aplicarea față de Malic Andrian a pedepsei cu închisoarea de 5 ani pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu executarea pedepsei cu închisoarea în mod real în penitenciar; aplicarea față de Malic Eugeniu a pedepsei cu închisoarea de 5 ani pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu executarea pedepsei cu închisoarea în mod real în penitenciar; să fie recunoscut vinovat Malic Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute în art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu aplicarea pedepsei cu închisoarea de 5 ani, cu executarea pedepsei cu închisoarea în mod real în penitenciar;

La fel, apelantul a solicitat să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de Frunză Virgiliu și să fie dispusă încasarea în mod solidar de la inculpați suma de 140000 (o sută patruzeci mii) euro cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune sau în lei la data executării sentinței și să fie dispusă încasarea în mod solidar de la inculpați în beneficiul lui Frunză Virgiliu a sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune. Să fie menținut sechestrul asupra bunului imobil cu nr. cadastral 8024201.1087 și 8024201.1087.01 aplicat prin decizia Colegiului penal al

Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, au fost respinse ca fiind nefondate apelul comun al avocatului Panuș Liliana și inculpatul Malic Ion, apelul avocatului Gumeniuc Ion în numele inculpatului Malic Andrei. Au fost admise apelul procurorului Tețcu Ion, apelul avocatului Prisac Alexandru în numele părții vătămate Frunză Virgiliu, casată sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

A fost recunoscut vinovat și condamnat **Malic Ion Xxxxx** în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani.

A fost recunoscut vinovat și condamnat **Malic Ion Xxxxx** în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate s-a numit lui **Malic Ion Xxxxx** pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost recunoscut vinovat și condamnat **Malic Andrei Xxxxx** în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost recunoscut vinovat și condamnat **Malic Eugeniu Xxxxx** și **Malic Andrian Xxxxx** în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, pentru fiecare.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii numite lui **Malic Eugeniu Xxxxx** și **Malic Andrian Xxxxx** a fost suspendată condiționat cu fixarea unui termen de probațiune de 5 ani, pentru fiecare.

Acțiunea civilă înaintată de Frunză Virgiliu a fost admisă.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Malic Eugeniu Xxxxx, Malic Andrian Xxxxx, Malic Ion Xxxxx și Malic Andrei Xxxxx în beneficiul lui Frunză Virgiliu 30000 lei cu titlul de prejudiciu material.

S-a încasat din contul lui Malic Ion Xxxxx în beneficiul lui Frunză Virgiliu 150 mii lei, din contul lui Malic Eugeniu, Malic Andrian și Malic Andrei câte 50 000 lei de la fiecare în beneficiul lui Frunză Virgiliu cu titlul de prejudiciu moral.

Măsura asiguratorie, sechestrul aplicat prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2015, asupra bunurilor imobile, cu nr. cadastral 8024201.1087 și 8024201.1087.01, amplasate în com. Micăuți, r-l Strășeni ce aparțin cu drept de proprietate lui Malic Andrei, s-a menținut.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond a ajuns corect la concluzia despre vinovăția inculpatului Malic Ion în comiterea

infraacțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, inculpaților Malic Eugeniu, Malic Andrian în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. Totodată, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a constatat în mod eronat necesitatea recalificării acțiunilor inculpatului Malic Andrei din art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal în baza art. 354 Cod contravențional, ca huligansim nu prea grav. Instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a aplicat corect prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, și a dat o apreciere improprie probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

Instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblu lor confirmă dovedită vinovăția inculpatului Malic Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative – huliganismul, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită, săvârșite de 4 persoane. Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a considerat dovedit în afara dubiilor rezonabile a faptului că, inculpatul Malic Ion la data de 30 iunie 2013, în jurul orelor 01:40, aflându-se în curtea căminului cultural din s. Rădeni, r-nul Strășeni, sub pretextul că, partea vătămată Frunză Virgiliu i-a făcut nejustificat observație de a nu cocheta cu fete, din intenții huliganice exprimând cuvinte necenzurate și amenințând pe ultimul cu răfuială fizică, a iscat scandal.

Astfel, inculpatul Malic Ion, încalcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, demonstrativ și insistent în prezența persoanelor din preajmă, exprimând cuvinte necenzurate și amenințând cu aplicarea violenței pe partea vătămată Frunză Virgiliu, s-a apropiat de acesta pe la spate și i-a aplicat o lovitură cu pumnul după cap, de la care ultimul a căzut jos fără cunoștință.

În acel moment, în vederea aplanării conflictului iscat, implicându-se în mod normal Morozaș Vasile, inculpatul Malic Ion în continuarea acțiunilor huliganice năpustindu-se violent și asupra acestuia, i-a aplicat o lovitură puternică cu pumnul în partea stângă a feței în rezultatul căreia a căzut jos, iar când Morozaș Vasile a încercat să se ridice l-a mai lovit o dată cu piciorul în partea dreaptă a feței (regiunea arcadei), provocându-i astfel sângerări și dureri fizice soldate cu o cicatrice în regiunea ochiului drept.

În continuare, la solicitarea inculpatului Malic Ion prezentându-se la fața locului părinții acestuia, iar între timp partea vătămată Frunză Virgiliu revenindu-și a cerut

explicații ultimului întrebându-l cine l-a lovit din spate, timp în care, implicându-se violent tatăl – Andrei și frații Andrian și Eugeniu Malic, de comun acord și participația simplă împreună cu inculpatul Malic Ion în prezența celorlalte persoane prezente, toți exprimând în glas cuvinte necenzurate și amenințând cu răfuială fizică și în așa mod încălcând grosolan ordinea publică manifestată printr-un cinism și lipsă de respect față de societate soldată cu tulburarea liniștii publice, s-au năpustit violent asupra părții vătămate Frunză Virgiliu aplicând toți ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului, iar în continuarea acțiunilor infracționale, au opus rezistență persoanelor care pașnic s-au implicat pentru a curma acțiunile criminale, din care motiv în consecință programul de activitate a casei de cultură a fost temporar afectat și sistat, iar liniștea publică tulburată.

Tot inculpatul Malic Ion, la finele acțiunilor huliganice indicate supra, acționând cu scopul cauzării de leziuni corporale, intenționat a aplicat părții vătămate Frunză Virgiliu o lovitură puternică cu pumnul în partea stângă a capului, în rezultatul la ce ultimul a suferit traumatism cranio-cerebral închis manifestat prin contuzie cerebrală gravă, hematom acut subdural în regiunea parietală pe stânga, fractura osului temporal pe stânga cu afectarea ambelor lamele, echimoze în regiunea fronto-parietală pe stânga, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1578/d în comun se califică ca vătămări corporale grave.

În timpul actului huliganic comis la 30 iunie 2013, ora 01:40, în preajma căminului cultural din s. Rădeni, r-nul Strășeni, în timp ce partea vătămată Frunză Virgiliu, cerea explicații de la inculpatul Malic Ion cine l-a lovit pe la spate, la apelurile telefonice ale fiului, s-a apropiat la fața locului tatăl acestuia - inculpatul Malic Andrei și fără careva motiv întemeiat, s-a implicat violent în scandalul iscat dintre partea vătămată Frunză Virgiliu și fiul său, inculpatul Malic Ion.

În continuarea acțiunilor huliganice, inculpatul Malic Andrei de comun acord și participație simplă cu feciorii săi Ion, Andrian și Eugeniu Malic, în prezența persoanelor prezente, toți exprimând în glas cuvinte necenzurate și amenințând cu răfuială fizică și în așa mod încălcând grosolan ordinea publică manifestată printr-un cinism și lipsă de respect față de societate soldată cu tulburarea liniștii publice, s-au năpustit violent asupra părții vătămate Frunză Virgiliu aplicând toți ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului, timp în care partea vătămată Frunză Virgiliu fugea spre automobilul său, iar în continuarea acțiunilor infracționale, au opus rezistență persoanelor care pașnic s-au implicat pentru a curma acțiunile criminale, din care motiv în consecință programul de activitate a casei de cultură a fost temporar afectat și sistat, iar liniștea publică tulburată.

Inculpatul Malic Eugeniu, în timpul actului huliganic comis la 30 iunie 2013, ora 01:40, în preajma căminului cultural din s. Rădeni, r-nul Strășeni, în timp ce partea vătămată Frunză Virgiliu cerea fratelui său, inculpatul Malic Ion explicații cine l-a lovit pe la spate, s-a apropiat și fără careva motiv întemeiat, s-a implicat violent în scandalul

iscat dintre partea vătămată Frunză Virgiliu și inculpatul Malic Ion.

În continuarea acțiunilor ilegale, inculpatul Malic Eugeniu de comun acord și participație simplă cu tatăl Andrei, frații Ion și Andrian Malic în prezența persoanelor prezente toți exprimând în glas cuvinte necenzurate și amenințând cu răfuială fizică și în așa mod încălcând grosolan ordinea publică manifestată printr-un cinism și lipsă de respect față de societate soldată cu tulburarea liniștii publice, s-au năpustit violent asupra părții vătămate Frunză Virgiliu aplicând toți ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului, timp în care partea vătămată Frunză Virgiliu fugea spre automobilul său, iar în continuarea acțiunilor infracționale, au opus rezistență persoanelor care pașnic s-au implicat pentru a curma acțiunile criminale, din care motiv în consecință programul de activitate a casei de cultură a fost temporar afectat și sistat, iar liniștea publică tulburată.

Inculpatul Malic Andrian, în timpul actului huliganic comis la 30 iunie 2013, ora 01:40, în preajma căminului cultural din s. Rădeni, r-nul Strășeni, în timp ce partea vătămată Frunză Virgiliu cerea fratelui său, inculpatul Malic Ion explicații cine l-a lovit pe la spate, s-a apropiat și fără careva motiv întemeiat, s-a implicat violent în scandalul iscat dintre partea vătămată Frunză Virgiliu și inculpatul Malic Ion.

În continuarea acțiunilor ilegale, inculpatul Malic Andrian de comun acord și participație simplă cu tatăl Andrei, frații Ion și Eugeniu Malic în prezența persoanelor prezente toți exprimând în glas cuvinte necenzurate și amenințând cu răfuială fizică și în așa mod încălcând grosolan ordinea publică manifestată printr-un cinism și lipsă de respect față de societate soldată cu tulburarea liniștii publice, demonstrativ s-au năpustit violent asupra părții vătămate Frunză Virgiliu aplicând toți ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului, timp în care partea vătămată Frunză Virgiliu fugea spre automobilul său, iar în continuarea acțiunilor infracționale, au opus rezistență persoanelor care pașnic s-au implicat pentru a curma acțiunile criminale, din care motiv în consecință programul de activitate a casei de cultură a fost temporar afectat și sistat, iar liniștea publică tulburată.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate **Malic Ion** a comis infracțiunile prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă; art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - huliganismul, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită, săvârșite de patru persoane;

Malic Eugeniu prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - huliganismul, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de

amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obraznicie deosebită, săvârșite de patru persoane;

Malic Andrian prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - huliganismul, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obraznicie deosebită, săvârșite de patru persoane;

Malic Andrei prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - huliganismul, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obraznicie deosebită, săvârșite de patru persoane.

Necătând la faptul că, inculpații Malic Ion, Malic Andrian, Malic Eugeniu și Malic Andrei nu recunosc vina în comiterea infracțiunilor incriminate, instanța de apel a constatat că vinovăția acestora este dovedită prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel și anume prin: declarațiile părții vătămate Frunză Virgiliu, părții vătămate Moroza Vasile, martorului Lașcu Maria, martorului Buga Marin, martorului Burdujan Valeriu, martorului Frunză Petru, martorului Bucur Gheorghe, martorului Nedoghincenco Maria, martorului Paladi Mihail, martorului Boian Mihail, martorului Boian Tatiana, martorului Malic Eugenia, martorului Gonciaruc Simion, martorului Uncu Victor, martorului Cojocar Vitalie, martorului Chirvas Nicolae, martorului Roizer Vasile, martorului Butucel Ana, martorului Mihai Ilie, martorului Mihai Igor, cât și prin :

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02.07.2013, în care se indică locul comiterii infracțiunii, (f.d. 5, vol. I);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 3271 din 07.07.2013, prin care expertul medic legist a conchis că, la Malic Ion a fost depistat edem moderat a țesuturilor moi la nivelul mâinii drepte care a fost produsă în urma loviturii aplicate de acesta asupra părții vătămate și se califică ca vătămare neînsemnată, (f.d. 27, vol. I);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 1578/D din 12.07.2013, care confirmă faptul că, părții vătămate Frunză Virgiliu i-au fost provocate vătămări corporale grave sub formă de traumatism cranio-cerebral închis, manifestat prin contuzie cerebrală gravă, hematom acut subdural în regiunea parietală pe stânga, fractura osului temporal pe stânga cu afectarea ambelor lamele și echimoze în regiunea fronto-parietală pe stânga, (f.d. 130, vol. I);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, prin care partea vătămată Moroza Vasile a recunoscut persoana sun numărul 2, care s-a dovedit a fi Malic Ion, care l-a lovit în timp ce s-a implicat să-l despartă de Frunză Virgiliu, (f.d. 58-59, vol. II);

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, prin care partea vătămată Morozan Vasile a recunoscut persoana sub nr. 1, care s-a dovedit a fi Malic Andrei, care era în seara altercației cu o rangă metalică în mână și se exprima cu vorbe și expresii înjurioase, (f.d. 60-61, vol. II);

- raportului înregistrat în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni al CPR Strășeni din data de 30.06.2013, înregistrat sub nr. 2013332867, se confirmă că la data de 30.06.2013 ora 03:27 de la serviciul 903 a parvenit prin telefon informația de la medicul Corețchi că „la data de 30.06.2013 a fost acordat ajutor medical cet. Frunză Virgiliu cu diagnoza TCC, CC, contuzia țesuturilor moi, consum de alcool, (vol. I, f.d. 4).

Astfel, instanța de apel, audiind participanții la proces, verificând prin prisma art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală și cercetare judecătorească în prima instanță și în instanța de apel, a constatat dovedită incontestabil vinovăția inculpatului Malic Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative – *huliganismul, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită, săvârșite de 4 persoane.*

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond, deși în partea dispozitivă a sentinței recunoaște vinovăția lui Malic Andrei în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional – huliganism nu prea grav, totuși nu a constatat fapta, nu a descris fapta, nu a indicat care anume acțiuni ale inculpatului constituie componentă de contravenție, astfel încălcând prevederile art. 394 alin. (1) Cod de procedură penală, conform cărora partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă *descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.*

Respectiv, instanța de apel a menționat că instanța de fond urma să constate fapta comisă de Malic Andrei și să descrie fapta clar și concret, să indice care anume acțiuni ale inculpatului se încadrează sub incidența componentei de contravenție, motiv pentru care instanța de apel a considerat că, prima instanță a încălcat prevederile art. 384 alin. (3), art. 385 alin. (1), pct. 1-4, 394 alin. (1), pct. 1, 2, 4, 5 Cod de procedură penală, conform cărora sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, motiv pentru care instanța de apel a casat sentința instanței de fond.

Totodată, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele prezentate de către partea acuzării și partea apărării, verificându-le minuțios, le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblul lor confirmă că în acțiunile inculpatului Malic Andrei sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de huliganism prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod

penal, astfel încât instanța de fond a ajuns la soluția incorectă de a recalifica acțiunile inculpatului în baza prevederilor art. 354 Cod Contravențional, or, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate a fost demonstrată indubitabil, prin ansamblul de probe veridice, pertinente, utile și concludente cercetate de instanța de judecată și din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a menționat că vina inculpatului Malic Andrei, este dovedită fără echivoc prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie prin care partea vătămată Morozaș Vasile a recunoscut pe învinuitul Malic Andrei - tatăl lui Malic Ion și persoana care se afla în preajma lui Frunză Virgiliu având în mână o țeavă metalică; procesul-verbal de confruntare dintre martorul Butucel Teodor și Malic Andrei, în care ultimul abuzând de drepturile sale procesuale, a refuzat de a participa la respectiva acțiune procesuală; procesul verbal de confruntare dintre Malic Andrei și Lașcu Maria, în care primul abuzând de drepturile sale procesuale a refuzat de a participa la respectiva acțiune preconizată. **Martorul Chirvas Nicolae** a menționat că „tatăl Malic Andrei se adresa față de Frunză Virgiliu cu cuvinte urâte, el pe toți îi numea”. **Martorul Lașcu Maria** a menționat: *Frunză Virgiliu a fost lovit cu ceva la cap, cu ceva lung și greu iar în rezultatul loviturii a căzut jos și ei au început a-l lovi cu picioarele și pumnii. Atât ea cât și oamenii din apropiere strigau să-l lase în pace. Erau vre-o trei - patru persoane care îl loveau foarte tare, spuneau că, n-o să trăiască, că, îl omoară, cu vorbe necenzurate. Amenințările erau reale, ei îl loveau și îl amenințau necenzurat, iar Frunză Virgiliu nu avea posibilitatea de a se apăra.* **Martorul Frunză Petru** a comunicat: *Malic Andrei era cu feciorii săi și soția, el le-a comunicat că, mai nu l-au ucis și că, a scris plângere la poliție la ce Malic Andrei a spus ceva urât în adresa poliției. Când s-au pornit Malic Andrei a zis: „da ce el îi mare „caroli” în satele celea la voi...”, și ei au plecat. Malic Ion nu era. La întrebarea de ce l-au lovit pe Frunză Virgiliu, Malic Eugeniu a spus: „dar de ce a sărit la bătaie la frati-meu...”.*

În viziunea instanței de apel învinuirea adusă inculpaților Malic Ion, Malic Andrei, Malic Eugeniu, Malic Andrian este dovedită integral prin probatorul prezentat spre examinare de acuzare, inclusiv prin declarațiile martorului Chirvas Nicolae, care a menționat că, unul din frații Malic făcea gălăgie, iar pe Frunză Virgiliu nu-l cunoaște, însă a auzit o lovitură cu țeava și a căzut jos, însângerat, apoi s-a apropiat de el și l-a dus cu automobilul la spital. Cel mai activ era Malic Ion, care era fără maiou, iar al doilea frate al acestuia, era puțin mai înalt decât Malic Ion, de asemenea îl lovea pe Virgiliu. La această etapă era și tatăl lui Malic Ion, Malic Andrei, care era agresiv, și se adresa cu vorbe și expresii înjurioase. În momentul când l-a pus pe Frunză Virgiliu în automobil, a văzut că, a fost lovit puternic la cap. Malic Ion și Malic Eugeniu loveau tare și puternic pe Virgiliu, ambii se îndemneau la lovit, iar ceilalți îl împingeau, îl țineau, toți erau împotriva ultimului. Acolo era o tânără, care încerca să-i liniștească.

Astfel, instanța de apel a constatat că, vina lui Malic Andrei este demonstrată pe deplin, din care considerent, acesta a fost recunoscut vinovat și condamnat, întrucât nu au existat probe care ar duce la concluzia că acesta nu a săvârșit infracțiune, dar contravenție.

La fel, instanța de apel a constatat că, la stabilirea pedepsei aplicate inculpaților Malic Ion, Malic Eugeniu și Malic Andrian, instanța de fond nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, or, fapta (art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal) inculpaților se încadrează în categoria infracțiunilor mai puțin grave și fapta inculpatului Malic Ion (pe art. 151 alin. (1) Cod penal) se încadrează în categoria infracțiunilor grave. De asemenea, prima instanță nu a apreciat obiectiv circumstanțele comiterii infracțiunilor, faptul că, inculpații au aplicat multiple lovituri părții vătămate. Astfel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond, la individualizarea pedepsei inculpaților Malic Ion, Malic Eugeniu și Malic Andrian, nu a luat în calcul importanța valorilor lezate, ultimii prejudiciind prin acțiunile sale infracționale integritatea fizică a părții vătămate, care este un atribut esențial și un drept fundamental al persoanei.

Analizând circumstanțele cauzei și explicațiile părților, instanța de apel a considerat că pedeapsa aplicată lui Malic Ion sub formă de închisoare cu suspendare condiționată și amendă, lui Malic Eugeniu și Malic Andrian sub formă amendă este prea blândă și nu va duce la reeducarea inculpaților. În acest sens, instanța de apel a conchis că, după comiterea infracțiunii, inculpații Malic Ion, Malic Eugeniu, Malic Andrian și Malic Andrei nu au manifestat căință sinceră, nu și-au cerut scuze de la partea vătămată, nu au întreprins măsuri și acțiuni concrete întru ajutorarea victimei, și diminuarea consecințelor infracțiunii. Dimpotrivă, reieșind din materialele examinate și din declarațiile inculpaților, aceștia nu manifestă căință față de faptele comise, nici față de consecințele survenite.

Reiterând împrejurările speței menționate supra, instanța de apel a menționat că, pedepsele aplicate inculpaților Malic Ion, Malic Eugeniu și Malic Andrian nu sunt pedepse echitabile în raport cu fapta comisă și valența socială lezată, nu este proporțională cu persoana inculpaților și circumstanțele cauzei, iar pentru realizarea eficientă a scopului pedepsei penale este necesară aplicarea unei pedepse mai aspre față de inculpații Malic Ion, Malic Eugeniu și Malic Andrian, care ar determina conștientizarea de către cei din urmă a gravității faptei săvârșite și a necesității corijării comportamentului.

Totodată, instanța de apel, analizând declarațiile părților vătămate Frunză Virgiliu și Moroza Valeriu, în coroborare cu declarațiile martorilor, cât și cu probele materiale, raportul de expertiză medico-legală, extrasul din fișa medicală a bolnavului de staționar, a considerat că, acestea sunt veridice, consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului penal, atât în cadrul instanței de fond cât și în instanța de apel, care coroborează cu declarațiile martorilor, și probele scrise, și dovedesc cu certitudine că, inculpații Malic Ion, Malic Andrian, Malic Eugeniu, Malic Andrei, au încălcat

grosolan ordinea publică cu aplicarea violenței asupra persoanelor, manifestată cu o obrăznicie deosebită.

Instanța de apel a conchis că, declarațiile inculpaților privind nevinovăția acestora în comiterea faptei penale încriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părților vătămate și a martorilor nominalizați supra și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de huliganism.

Instanța de apel a menționat că nerecunoașterea vinei de către inculpați, reprezintă ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și asta nu poate fi calificat ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Sunt irelevante și au fost respinse ca nefondate motivele apelului avocatului Panuș Liliana în numele inculpatului Malic Ion cu referire la faptul că inculpatul a săvârșit fapta penală fiind în stare de legitimă apărare, deoarece conform literaturii de specialitate „*Legitima apărare*” - este o acțiune pe care o realizează o persoană săvârșind o faptă prevăzută de legea penală pentru a înlătura efectele unui atac care periclitează valorile sociale ocrotite de lege. Legitima apărare este o activitate social-utilă, deoarece fapta săvârșită în condițiile enunțate de lege nu este prejudiciabilă.

Raportând aceste prevederi legale la cauza dată, instanța de apel a constatat, că nu au fost stabilite care anume valori sociale ar fi fost periclitate de atacul victimei, viața și sănătatea inculpatului Malic Ion, sau domiciliul inculpatului, faptele lui nu erau coraportate echivalent la comportamentul părții vătămate.

Instanța de apel la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei lui Malic Ion, Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite – inculpatul Malic Ion a comis o infracțiune gravă și una mai puțin gravă, Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian au comis o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave conform prevederilor art. 16 Cod penal, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, inculpații Malic Andrei, Malic Eugeniu se caracterizează pozitiv, iar inculpații Malic Ion și Malic Andrian – negativ, anterior nu au fost condamnați cu excepția lui Malic Andrian, de rolul fiecărui inculpat la săvârșirea infracțiunii.

Instanța de apel a considerat că, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința lui Malic Ion și Malic Andrei nu poate fi atins decât prin aplicarea pedepsei penale cu închisoarea, stabilindu-i lui **Malic Ion**, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (1), art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pedeapsa prin prisma art. 84 alin. (1) Cod penal, sub formă de 7 (șapte) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, lui **Malic Andrei** în comiterea

infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a menționat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința lui **Malic Eugeniu și Malic Andrian** va fi posibil de atins prin aplicarea pedepsei penale cu închisoarea cu suspendarea executării pedepsei, stabilindu-le, pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare pentru fiecare, pedeapsă care urmează a fi suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 5 ani pentru fiecare, astfel instanța de apel considerând că, aceste pedepse sunt echitabile, care vor face posibil atingerea scopului sancțiunii penale de reeducare a inculpaților și prevenirea comiterii de noi infracțiuni, atât din partea inculpaților, cât și din partea altor persoane.

Potrivit textului apelului înaintat de avocatul părții vătămate Prisac Alexandru, s-a solicitat admiterea acțiunii civile înaintată de către Frunză Virgiliu, cu încasarea în mod solidar de la inculpați a prejudiciului material cauzat în mărime de 30 000 lei, a prejudiciului moral în mărime de 140 000 euro.

Instanța de apel a menționat că, în cadrul procesului penal, partea vătămată Frunză Virgiliu a înaintat acțiune civilă, solicitând încasarea de la inculpați a prejudiciului material cauzat în mărime de 30000 lei, a prejudiciului moral în mărime de 600 000 lei (f.d. 143-144, vol. III).

Analizând circumstanțele cauzei, cercetând probele prezentate de partea civilă, instanța de apel a conchis necesitatea casării sentinței și în partea laturii civile, pronunțând în această parte o nouă hotărâre prin care a încasat în mod solidar de la toți 4 inculpați în beneficiul lui Frunză Virgiliu, 30 000 lei cu titlu de prejudiciu material, de la Malic Ion în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în mărime de 150 000 lei și de la Malic Andrian, Malic Andrei și Malic Eugeniu câte 50 000 lei în calitate de prejudiciu moral.

Instanța de apel a reținut că în conformitate cu art. 219 Cod de procedură penală (1) *Acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.* (2) *Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală.*

În același context, potrivit art. 221 Cod de procedură penală (2) *Acțiunea civilă se înaintează față de bănuț, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.*

Instanța de apel a reținut că potrivit art. 1398 Cod civil (1) *Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repara prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.* (2) *Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.* (3) *O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repara prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.* (4) *Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate și dacă fapta autorului nu vine în contradicție cu normele de etică și morală.*

Instanța de apel a menționat că, în ședința de judecată s-a dovedit cu certitudine că, inculpații Malic Ion, Malic Andrian, Malic Eugeniu și Malic Andrei se fac vinovați pentru comiterea infracțiunilor incriminate, prin care au prejudiciat partea vătămată.

Partea vătămată Frunză Virgiliu a solicitat încasarea prejudiciului material în mărime de 30 000 lei. Partea vătămată a prezentat suficiente probe pentru a demonstra întinderea prejudiciului material cauzat, anexând bonurile de plată (f.d. 145-150), motiv pentru care, instanța de apel a admis, acțiunea civilă înaintată de Frunză Virgiliu în partea recuperării prejudiciului material, încasând în mod solidar de la toți inculpații suma de 30 000 lei.

Analizând circumstanțele cauzei, ținând cont de gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi: importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale (viața, sănătatea, libertatea, onoarea și demnitatea); de nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (de intenția directă a inculpaților care au cauzat prejudiciul, stabilind cuantumul despăgubirilor convenite pentru prejudiciul moral produs prin infracțiune, constatând raportul direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial suportat de partea vătămată Frunză Virgiliu, instanța de apel a dispus încasarea de la Malic Ion a sumei de 150 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, de la Malic Andrian, Malic Andrei și Malic Eugeniu a sumei de 50 000 lei de la fiecare cu titlu de prejudiciu moral.

5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recursuri ordinare de către :

5.1. - avocatul Prisac Alexandru în numele părții vătămate Frunză Virgiliu, prin care indicînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a hotărîrilor atacate, în partea ce se referă la mărimea pedepsei lui Malic Ion și a pedepsei cu suspendarea ei aplicate lui Malic Andrei, Malic Andrian, Malic Eugeniu, în partea respingerii acțiunii civile înaintate în procesul penal. La fel, recurentul a solicitat să fie dispusă aplicarea față de Malic Ion a pedepsei cu închisoarea de 10 ani pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute în art. 151 alin. (1) Cod penal și a pedepsei cu închisoarea de 5 ani pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute în art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu executarea pedepsei cu închisoarea în mod real în penitenciar; aplicarea față de Malic Andrian a pedepsei cu închisoarea de 5 ani pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute în art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu executarea pedepsei cu

închisoarea în mod real în penitenciar; aplicarea față de Malic Eugeniu a pedepsei cu închisoarea de 5 ani pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu executarea pedepsei cu închisoarea în mod real în penitenciar; aplicarea față de Malic Andrei a pedepsei cu închisoarea de 5 ani pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu executarea pedepsei cu închisoarea în mod real în penitenciar;

Să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată, de Frunză Virgiliu și să fie dispusă încasarea în mod solidar de la inculpați suma de 140000 (o sută patruzeci mii) euro cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune sau în lei la data executării sentinței și să fie dispusă încasarea în mod solidar de la inculpați în beneficiul lui Frunză Virgiliu a sumei de 30000 (treizeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- prima instanță greșit a individualizat pedeapsa aplicată inculpaților Malic Ion, Eugeniu, Andrei și Andrian. Acestora urma a le fi aplicată pedeapsa maximă prevăzută în articolul Codului penal care încriminează fapta pentru care au fost sancționați, însă instanța de apel le-a aplicat o pedeapsă medie în mod nejustificat;

- aceștia nu au recunoscut vina, însă le-a fost aplicată o pedeapsă medie prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și art. 151 alin. (1) Cod penal. Nerecunoașterea vinovăției indică asupra faptului că comportamentul lor criminal pe viitor nu se va schimba prin aplicarea unor pedepse minime. Aceștia nu au avut nici careva remușcări sau căințe pentru ce au comis. Toți urmează să execute pedeapsa real fără a fi suspendată executarea ei, deoarece numai pe această cale va putea fi corectat comportamentul infracțional;

- la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de circumstanța agravantă prevăzută în art. 77 alin. (1) lit. h) Cod penal „săvârșirea infracțiunii prin batjocorirea victimei”. Mai mulți martori, inclusiv martorii Lașcu Maria, Chirvas Nicolae, Cojocaru Vitalie, partea vătămată au menționat că inculpații îl numeau pe Frunză Virgiliu cu cuvinte necenzurate, ceea ce constituie o batjocură. După cum menționează martorul Chirvas Nicolae pe Frunză Virgiliu l-au atacat aproape 7-8 persoane;

- mai mult ca atât din acțiunile inculpaților după ce a fost lăsat fără cunoștință Frunză Virgiliu se constată cine a fost provocator și cine a inițiat primul conflictul. Inculpații singuri au recunoscut că după ce l-au lăsat jos pe Frunză Virgiliu și nu se mișca au plecat imediat. L-au găsit și l-au ridicat pe Frunză Virgiliu niște oameni din apropiere, unii din ei fiind cunoscuți cu partea vătămată. După aceasta Frunză Virgiliu s-a aflat în comă mai mult de două săptămâni. Dacă aveau inculpații intenția doar de a curma acțiunile provocatoare a lui Frunză Virgiliu aceștia cu siguranță îi acordau ajutor, după ce a fost lăsat fără suflare sau cel puțin verificau să nu fi fost ceva grav;

- inculpații nu sunt caracterizați pozitiv în societate după cum menționează prima instanță. Din primele caracteristici care au fost prezentate la cererea ofițerului de

urmărire penală care sunt și la materialele dosarului, inculpații sunt caracterizați negativ, ca fiind și consumatori de alcool și având un comportament agresiv în localitate. Însă, la sfârșitul examinării cauzei avocatul inculpaților a prezentat o caracteristică a inculpaților pozitivă, dar dintr-o altă localitate și cerută după 3 ani de zile după ce a avut loc infracțiunea, care a fost cu scopul de a duce în eroare instanța;

- prima instanță nu a luat în considerare faptul că Malic Andrian anterior a mai comis o infracțiune similară prin aplicarea violenței, dar procesul a fost încetat în urma împăcării cu victima. Prima instanță a menționat că acesta s-a împăcat anterior, însă aceasta indică asupra comportamentului lui Malic Andrian de a fi unul permanent agresiv pentru ce urma să fie stabilită o pedeapsă mai aspră;

- în acest caz sunt întrunite condițiile temeiului de recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, conform căruia s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- instanța de apel a aplicat pedepse blânde inculpaților, însă fără a indica anumite circumstanțe atenuante pentru aceștia;

- în ceea ce privește admiterea integrală a acțiunii civile recurentul menționează că după externare din spital Frunză Virgiliu a mai urmat și urmează mai multe tratamente. Însă prima instanță a apreciat eronat cuantumul prejudiciului moral. Prin vătămarea gravă cauzată și prin celelalte acțiuni ilegale ale inculpaților a fost cauzat lui Frunză Virgiliu un prejudiciu moral esențial, care a fost evaluat la suma de 140000 (o sută patruzeci mii) euro. Această estimare a fost făcută ținându-se cont de criteriile prevăzute la art. 1423 alin. (1) Cod civil și anume în funcție de:

- caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice. În urma infracțiunilor comise Frunză Virgiliu a suferit considerabil fizic și psihic. Suferințele fizice sunt justificate prin periclitarea stării sănătății. După aplicarea loviturilor de către inculpați partea vătămată s-a aflat mult timp în comă. Apoi mult timp a fost immobilizat la pat. La cap o bucată din osul craniului îi este înlocuită cu metal. Nu mai poate activa în câmpul muncii. În așa condiții îi este stabilit grad de invaliditate. De asemenea, din cauza acestei vătămări și-a pierdut posibilitatea de a memora. Toate acestea au cauzat și îi cauzează și în continuare suferințe fizice și psihice considerabile;

- gradul de vinovăție al autorului prejudiciului. Inculpații au săvârșit faptele criminale prin intenție directă. O astfel de formă a vinovăției indică asupra unui înalt grad de vinovăție al inculpaților, ceea ce și determină obligarea la repararea acestui prejudiciu moral;

- măsura în care această satisfacție poate aduce o satisfacție persoanei vătămate, Frunză Virgiliu este încă tânăr însă prin aceste acțiuni ale inculpaților a fost lipsit de orice speranță cu privire la viitor. Sănătatea nu are preț. Suma de 140000 euro constituie doar o posibilitate de a-i acoperi părții vătămate măcar parțial pierderea sănătății și suferințele fizice și psihice suportate. Astfel, această sumă va constitui o satisfacție pentru compensarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune;

- potrivit art. 1414 alin. (1) și (2) Cod civil, dacă dauna a fost cauzată în comun de mai multe persoane, acestea poartă răspundere solidară. (2) Poartă răspundere pentru daună nu doar autorul faptei cauzatoare de prejudicii, ci și cel care l-a instigat sau l-a susținut, precum și cel care a beneficiat în mod conștient de un folos în urma daunei cauzate altuia. Pornind de la aceste prevederi legale, deoarece inculpații au acționat în comun la săvârșirea infracțiunii cauzatoare de prejudiciu, aceștia urmează a răspunde solidar pentru prejudiciul material și moral cauzat;

- instanța de apel greșit a stabilit că Frunză Virgiliu a înaintat cerință privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 600 mii lei. Instanța de apel nu a luat în considerare faptul că ulterior în ședința de judecată în prima instanță, a fost mărit quantumul pretențiilor prin care Frunză Virgiliu a solicitat de a fi încasat de la inculpați suma de 140 mii de euro în loc de 600 mii de lei.

5.2. - inculpații Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian cu avocatul acestora, Daguța Liuba în numele și a lui Malic Ion, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurenții au indicat următoarele motive :

- prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, conform cărora hotărârile sînt atacate cu recurs pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel, în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis erori grave de fapt, care au afectat soluția sau faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- instanța de apel în procedura judecării apelului a aplicat regulile generale pentru judecarea în prima instanță. În așa caz instanța de apel este obligată să respecte aceste prevederi ale legii;

- instanța de apel a audiat participanții la proces și a cercetat suplimentar probele administrate, însă în decizie contrar prevederilor art. 394 alin.(2) Cod de procedură penală nu a descris probele pe care se întemeiază concluziile și motivele pentru care instanța a respins alte probe, or ele au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel, însă nu au fost reflectate în decizia acesteia;

- în cazul dat instanța de apel a enumerat probele care sînt în defavoarea inculpaților la care le-a dat o apreciere prestabilită, iar probelor care dovedesc nevinovăția inculpaților nu le-a dat nici o apreciere;

- instanța de apel în mod tendențios avînd o poziție de învinuire, la emiterea hotărîrii nu a analizat și nu a apreciat probele, în urma examinării lor în ansamblu sub toate aspectele și în mod obiectiv, dar selectiv a enumerat în decizie acele declarații pe care le-a dorit, fiind din start predispusă în emiterea unei noi hotărîri de condamnare a inculpaților;

- recurenții nu sînt de acord cu încadrarea juridică a faptelor în privința inculpaților, și prin urmare consideră, că acuzarea nu a acumulat probe suficiente în probarea infracțiunilor imputate acestora;

- în instanța de judecată a fost cu certitudine stabilit rolul activ și provocator al părții vătămate Frunze Virgiliu. Tot în ședința de judecată a fost constatat cert că, partea vătămată Frunză Virgiliu l-a atacat pe inculpatul Malic Ion cu țeava metalică, care era pregătită în mașina părții vătămate, acest atac a fost unul direct, imediat și real, deoarece atunci cînd partea vătămată s-a apropiat cu țeava metalică de inculpatul Malic Ion lîngă ultimul se afla viitoarea soție a sa și frații săi, Malic Eugeniu și Malic Andrian care s-au dat în spatele lui Malic Ion, și partea vătămată real prezenta un pericol emitent pentru toți, deoarece inculpații nu aveau careva obiecte în mîină, iar Malic Ion apărîndu-se pe el și familia sa i-a aplicat o singură lovitură părții vătămate;

- martorii audiați în ședința de judecată Bucur Gheorghe, Malic Eugenia, Gonciaruc Simion au confirmat instanței, precum că partea vătămată Frunză Virgiliu a scos o rangă metalică din portbagajul automobilului său și a încercat să-l atace pe Malic Ion, iar în rezultatul loviturii cu pumnul de către Malic Ion ranga a căzut, și a fost luată de către Malic Andrei pentru a o prezenta organelor de poliție în calitate de probă materială (vol. I, f.d.29-30);

- martorul Uncu Victor în ședința de judecată a declarat că nu a văzut ca Malic Ion să-l fi lovit pe Frunză Virgiliu, și nici partea vătămată nu a spus că a fost bătut, și nici Malic Andrei nu a văzut ca să-l lovească pe partea vătămată;

- martorul Nedoghincenco Maria, care este casier la discoteca din s. Rădeni, a explicat, că nu a văzut că frații Malic să-l fi bătut pe Frunză Virgiliu, cunoaște numai din auzite că a fost o bătaie. Nu a fost gălăgie mare;

- martorul Gonciaruc Simion a declarat că Frunză Virgiliu s-a repezit la Malic Ion cu o țeavă de metal, a văzut cum Malic Ion l-a lovit cu pumnul în față, dar acea lovitură avea scop de apărare. Cunoaște că cu o sîmbătă înainte de 29.06.2013 Frunză Virgiliu a mai participat la o bătaie;

- în ședința de judecată și martorii Butucel Ana, Mihai Ilie, Mihai Igor și alții au declarat despre comportamentul provocator al părții vătămate care înjura și amenința cu violența fizică;

- recurenții consideră că circumstanțele stabilite îl dezvinovățesc pe Malic Ion și plasează acțiunile lui în condițiile legitimei apărări, deoarece el a respins un atac direct și real care era îndreptat împotriva lor;

- martorul Buga Marin care a fost audiat în calitate de expert judiciar și a întocmit raportul de expertiză a menționat, că traumatismul cranio-cerebral la Frunză Virgiliu puțin probabil să survină în rezultatul lovirii cu pumnul în condițiile fizice a persoanei, însă depinde și de persoana agresată. Expertul a mai relatat că pentru a face concluzia nu i-a fost prezentată cauza penală, i-a fost prezentată doar fișa medicală de staționar;

- nu a fost stabilit nici de organul de urmărire penală și nici în ședința de judecată cine i-a aplicat anterior lovituri părții vătămate și cu ce. În cadrul audierii martorilor din cauza dată se vede că, partea vătămată Frunză Virgiliu a fost lovit de cineva cu o sticlă în cap, anterior conflictului care s-a iscat cu Malic Ion;

- în ce privește învinuirea adusă lui Malic Andrei în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, recurenții consideră că nici de organul de urmărire penală și nici în instanța de judecată nu au fost acumulate careva probe concludente în dovedirea vinovăției acestuia. În rechizitoriu de către organul de urmărire penală a fost indicat că acțiunile pretinse a fi huliganice ale lui Malic Andrei s-au rezumat la „exprimarea în glas cu cuvinte necenzurate și amenințarea cu răfuiala fizică în așa mod încalcând în mod grosolan ordinea publică precum și năpustirea violentă asupra părții vătămate Frunză Virgiliu cu aplicarea de multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului”;

- în ședința de judecată nu a fost constatat că inculpatul Malic Andrei a săvârșit asemenea acțiuni, dar dimpotrivă s-a constatat că el împreună cu soția sa Malic Eugenia au venit la locul săvârșirii faptei de huliganism după ce incidentul dintre partea vătămată și Malic Ion deja avusese loc. Acest fapt a fost confirmat și de martorii Mihai Ilie, Mihai Igor, Butucel Ana, care au fost pe loc și au văzut toate acțiunile și au relatat instanței că ei l-au ajutat pe Malic Andrei ca să aplaneze conflictul;

- concluzia acuzatorului de stat privind intenția lui Malic Andrei de a săvârși acțiuni de huliganism este eronată, deoarece la momentul când Malic Andrei a sosit la fața locului acțiunile erau deja declanșate, și după intervenția lui Malic Andrei, feciorii lui - Malic Ion, Malic Eugen și Malic Andrian au părăsit locul faptei, prin ce conflictul a fost curmat;

- în asemenea circumstanțe în acțiunile lui Malic Andrei nu sînt elementele laturii obiective a componentei de infracțiune prevăzute de art. 287 Cod penal. Nu pot fi calificate ca huliganice acțiunile inculpatului Malic Andrei, deoarece nu au fost probate în acest sens. Potrivit Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 19.06.2006 cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, orice alt motiv demonstrat în judecată exclude motivele huliganice ale inculpatului, în cazul dat inculpatul Malic Andrei nu a fost dirijat de motivele huliganice ci de alte motive, de curmare a acțiunilor care erau din partea părții vătămate îndreptate în privința fiilor săi. Chiar dacă este vorba de comiterea acestor fapte într-un loc public, lipsa laturii subiective materializată în existența motivelor huliganice exclude calificarea potrivit art. 287 Cod penal. În cazul dat Malic Andrei a avut doar intenția de a curma acțiunile huliganice care rezultau din comportamentul provocator al părții vătămate îndreptate împotriva fiilor săi;

- toți martorii care au fost audiați în ședința de judecată au confirmat cu certitudine faptul că Malic Andrei a fost prezent la aceste acțiuni, dar nu că el ar fi săvârșit infracțiunea incriminată. Probele prezentate de către învinuire au fost insuficiente

pentru ca Malic Andrei sa fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, deoarece numai aflarea lui la locul faptei nu poate fi de ajuns ca el să fie atras la răspundere penală. În acțiunile lui Malic Andrei nu există un alt element al componenței de infracțiune, și anume latura subiectivă, deoarece acestea nu au fost generate de intenția săvârșirii din motive huliganice care trebuia neapărat să fie condiționate de dorința făptuitorului de a se opune celor din jur, de a demonstra atitudine sfidătoare față de ei;

- potrivit art. 8 alin.(3), 24 alin.(2) Cod de procedură penală instanța de judecată nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului. Nu a fost demonstrat existența în acțiunile lui Malic Andrei a faptei de huliganism;

- contrar principiului caracterului personal al răspunderii penale, prevăzut în art. 6 Cod penal instanța de apel nu a individualizat care au fost acțiunile concrete ale fiecărui inculpat în parte prin care aceștia ar fi comis fapta incriminată;

- nu s-a luat în considerație nici faptul că partea vătămată Frunză Virgiliu tot a încălcat ordinea publică amenințându-i pe inculpați cu violența fizică și chiar cu ranga metalică, ofensându-i pe inculpați cu cuvinte injurioase, prin ce le-a înjosit onoarea și demnitatea și careva acțiuni pentru ca să fie pedepsit nu au fost luate în privința lui;

- la numirea pedepselor instanța de apel nu a ținut cont de faptul, că inculpații Malic Eugeniu, Malic Ion, Malic Andrei se caracterizează pozitiv, nu au fost niciodată atrași la răspundere penală, au locuri de muncă, au domiciliu stabil, nu sînt la evidență la medicul narcolog și psihiatru, Malic Ion are la întreținere și un copil minor, soția ultimului nu lucrează deoarece este în concediu pentru îngrijirea copilului (certIFICATELE se anexează), și el era unicul întreținător al familiei, comportamentul agresiv și provocator al părții vătămate, în așa circumstanțe este irațional ca inculpaților să le fie numite pedepse atît de aspre;

- împrejurările expuse relevă că instanța de apel în decizia adoptată nu a indicat motivele legale pe care se întemeiază soluția în latura pedepsei, deoarece le-a aplicat inculpaților pedepse nemotivate, individualizate contrar prevederilor legale;

- cît privește încasarea prejudiciului moral, recurenții consideră că instanța de apel în mod exagerat a încasat de la inculpatul Malic Ion 150 000 lei, iar de la inculpații Malic Eugeniu, Malic Andrian și Malic Andrei cîte 50 000 lei de la fiecare, deoarece în cadrul ședinței de judecată s-a demonstrat că vina pentru comiterea acțiunilor huliganice se datorează în mare măsură anume părții vătămate Frunză Virgiliu, ultimul agresându-i verbal și amenințându-i cu aplicarea violenței în egală măsură pe inculpați. Nici în cazurile cînd survine decesul persoanei, nu este încasat un astfel de prejudiciu moral în așa sume. Dacă totuși instanța de apel a considerat că încuplații Malic Eugeniu, Malic Andrian și Malic Andrei se fac vinovați de huliganism atunci obiectul

acțiunilor lor nu era în exclusivitate Frunză Virgiliu, care nu a fost pedepsit pentru că a ofensat onoarea și demnitatea inculpaților cu cuvinte injurioase și amenințări cu aplicarea violenței, cu ordinea publică, și încasarea de la ei a prejudiciului moral în asemenea sume duce la neîncredere în justiție din partea cetățenilor, deoarece unul a încălcat ordinea publică și nu duce nici o răspundere pe când alții sînt pedepsiți destul de aspru și penal și material.

6. Pe marginea recursurilor declarate procurorul a depus referință prin care a solicitat inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

Procurorul a menționat că, în ce privește criticile aduse asupra probelor administrate, că acestea nu sunt motivate sub aspectul casării hotărîrii recurate, ca fiind ilegale, or, reaprecierea probelor, soluție propusă de autor, nu se încadrează în acest caz, în prevederile art.427 Cod de procedură penală.

Concomitent, s-a reținut că instanța de judecată superioară, în procesul examinării cauzei, a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirile înaintate și încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților I. Malic, E. Malic, A. Malic și A. Malic în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, prin prisma cumulului de probe administrate la dosar.

Astfel, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluzia privind vinovăția lor în comiterea infracțiunilor imputate, rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

La fel, procurorul a menționat că instanța de judecată la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpaților a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicîndu-le o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Cu referire la pretențiile expuse de recurenții L. Daguța și V. Frunză la examinarea acțiunii civile la caz și încasarea prejudiciului moral s-a constatat că prin decizia instanței de apel, s-a dispus încasarea de la inculpatul Malic Ion, a sumei de 150000 lei, de la inculpații Malic Eugeniu, Malic Andrei și Malic Andrian, cîte 50000 lei fiecare, în beneficiul părții vătămate Frunză Virgiliu, cu titlu de prejudiciu moral. Deci acuzarea a considerat că suma încasată de la inculpați, cu titlu de prejudiciu moral este una justificată. Or, această sumă a fost încasată în strictă conformitate cu prevederile art. 1422 și art.1423 Cod civil.

7. Judecînd argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea deciziei atacate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

7.1. Cu privire la recursul declarat de avocatul Prisac Alexandru în numele părții vătămate Frunză Virgiliu.

Drept temei pentru recursul declarat au fost invocate prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, adică cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale - temei care nu și-a găsit confirmarea la judecarea recursului ordinar declarat.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul invocat de recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În esență, recurentul critică decizia contestată în sensul că instanța de apel nu a individualizat, conform prevederilor 75 Cod penal, pedeapsa aplicată inculpaților Malic Ion, Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian, în partea ce se referă la mărimea pedepsei lui Malic Ion și a pedepsei cu suspendarea aplicate lui Malic Andrei, Malic Andrian și Malic Eugeniu în partea respingerii acțiunii civile înaintate în procesul penal.

În continuare, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpaților trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunilor incriminate.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel corect a casat sentința în partea stabilirii pedepsei inculpaților Malic Ion, Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, conducându-se și de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute în art. 75 alin. (1) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel just a ținut cont de

criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, cum sunt gravitatea și caracterul prejudiciabil al faptei penale, atitudinea făptuitorilor față de cele săvârșite și urmările survenite în aspectul nerecunoașterii vinei. Nu în ultimul rând, instanța de apel a notificat și datele referitor la personalitatea inculpaților, inculpații Malic Andrei, Malic Eugeniu se caracterizează pozitiv, iar inculpații Malic Ion și Malic Andrian se caracterizează negativ, nu au manifestat căință față de faptele comise, nu și-au cerut scuze de la partea vătămată, anterior nu au fost condamnați cu excepția lui Malic Andrian, de rolul fiecărui inculpat la săvârșirea infracțiunilor, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal în privința inculpatului Malic Ion, și a prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpaților Malic Eugeniu și Malic Andrian.

Ținând cont de principiile generale de aplicare a pedepsei prevăzute în art.61 alin.(2) Cod penal, reieșind din caracterul infracțiunilor comise - inculpatul Malic Ion potrivit prevederilor art. 16 alin. (4) și (3) Cod penal a comis o infracțiune gravă și una mai puțin gravă, Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian au comis o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave conform prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal, de limitele pedepsei prevăzute de art.151 alin. (1) și art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, de faptul că, inculpații nu și-au recunoscut vina, de atitudinea lor față de cele săvârșite, având în vedere că inculpatul Malic Andrian a fost anterior condamnat, astfel, că pedeapsa numită inculpaților Malic Ion, Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian de către instanța de apel, rămâne a fi una legală, utilă și eficientă pentru executare, în vederea corectării lor.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel în decizia sa (f. d. 52-53, vol. IX) corect a indicat prevederile art. 61, 75 Cod penal, și ținând cont de personalitatea inculpaților, a aplicat pedepse echitabile, argumente ce sunt acceptate și însușite de către instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Referitor la argumentul invocat de recurent precum că „*la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de circumstanța agravantă prevăzută în art. 77 alin. (1) lit. h) Cod penal, adică săvârșirea infracțiunii prin batjocorirea victimei*”, Colegiul penal lărgit îl consideră neîntemeiat și menționează că cu toate că instanța de apel nu s-a expus asupra acestui argument solicitat de avocatul Prisac Alexandru în numele părții vătămate Frunză Virgiliu, aceasta nu schimbă soluția în speța dată, or, în fapta constatată de către prima instanță și de către instanța de apel există sintagma „numindu-se reciproc cu cuvinte necenzurate însoțite de altercații”.

Cu privire la argumentul invocat precum că „*instanța de apel greșit a stabilit că Frunză Virgiliu a înaintat cerință privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 600 mii lei. Instanța de apel nu a luat în considerare faptul că ulterior în ședința de judecată în primă instanță, a fost mărit cuantumul pretențiilor prin care Frunză Virgiliu a solicitat de a fi încasat de la inculpați suma de 140 mii de euro în loc de 600 mii de lei*”, Colegiul penal lărgit îl consideră neîntemeiat și menționează că instanța de apel corect a indicat în decizia sa (f.d. 53-55, vol. IX) că „*în cadrul procesului penal, partea vătămată Frunză Virgiliu a înaintat acțiune civilă, solicitând încasarea de la inculpați a prejudiciului material cauzat în mărime de 30000 lei, a prejudiciului moral în mărime de 600 000 lei (f.d. 143-144, vol. III). Analizând circumstanțele cauzei, cercetând probele prezentate de partea civilă, instanța de apel conchide necesitatea casării sentinței și în partea laturii civile, pronunțând în această parte o nouă hotărâre prin care va încasa în mod solidar de la toți 4 inculpați în beneficiul lui Frunză Virgiliu, 30 000 lei cu titlu de prejudiciu material, iar cu titlu de prejudiciu moral, de la Malic Ion în beneficiul părții vătămate suma în mărime de 150 mii lei și de la Malic Andrian, Malic Andrei și Malic Eugeniu câte 50 000 lei .... Instanța de apel menționează că, în ședința de judecată s-a dovedit cu certitudine că, inculpații Malic Ion, Malic Andrian, Malic Eugeniu și Malic Andrei se fac vinovați pentru comiterea infracțiunilor incriminate, prin care au prejudiciat partea vătămată. Partea vătămată Frunză Virgiliu a solicitat încasarea prejudiciului material în mărime de 30 000 lei. Partea vătămată a prezentat suficiente probe pentru a demonstra întinderea prejudiciului material cauzat, anexând bonurile de plată (f.d. 145-150), motiv pentru care, instanța de apel admite, acțiunea civilă înaintată de Frunză Virgiliu în partea recuperării prejudiciului material, încasând în mod solidar de la toți inculpații suma de 30 000 lei.*”

Cu privire la dauna morală încasată, Colegiul penal lărgit mai invocă, că încasarea a unor sume de bani exagerate ar putea duce la îmbogățirea fără justă cauză, ce nu poate fi admis. Se constată că sumele de bani încasate de instanța de apel ca daună morală sunt echitabile în speța dată.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că eroarea de drept invocată de recurent prin prisma prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs.

7.2. Cu privire la recursul declarat de inculpații Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian cu avocatul acestora, Daguța Liuba în numele și a lui Malic Ion.

Drept temeiuri pentru recursul declarat au fost invocate prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, adică cazurile când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis erori grave de fapt,

care au afectat soluția instanței sau faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită - temeiuri care nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului ordinar declarat.

Referitor la temeiurile pentru recursul declarat prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit menționează că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmarea la judecarea recursului ordinar declarat, specificând în acest sens următoarele.

Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a stabilit cu certitudine toate circumstanțele de fapt și aspectele de drept, a tras concluzia corectă și întemeiat a respins ca nefondate apelul comun declarat de avocatul Panuș Liliana și inculpatul Malic Ion și apelul declarat de avocatul Gumeniuc Ion în numele inculpatului Malic Andrei și a admis apelul declarat de procurorul Tețcu Ion și apelul avocatului Prisac Alexandru în numele părții vătămate Frunză Virgiliu, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Cu referire la motivele invocate de recurenți precum că „*circumstanțele stabilite îl dezvinovățesc pe Malic Ion și plasează acțiunile lui în condițiile legitimei apărări, deoarece el a respins un atac direct*”, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sunt declarative, prima instanță nu a stabilit legitima apărare, la fel l-a condamnat în baza art.151 alin. (1) Cod penal, iar din materialele cauzei rezultă, că instanța de apel în decizia adoptată s-a expus asupra acestor motive relevante invocate în apelul avocatului Panuș Liliana și și-a motivat corect soluția adoptată. În acest sens, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel întemeiat și just a reținut în calitate de mijloace de probe și probele expuse în decizia instanței de apel (f. d. 35-46, vol. IX), și care au servit obiect de cercetare judecătorească atât în instanța de fond, cât și cea de apel, fapt ce permite Colegiului penal lărgit de a concluziona temeinicia soluției privind vinovăția inculpaților Malic Andrei, Malic Eugeniu, Malic Andrian, Malic Ion în comiterea infracțiunilor imputate adică huliganismul, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită, săvârșite de 4 persoane, și vinovăția inculpatului Malic Ion în comiterea infracțiunii imputate, adică vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății și acțiunile lor corect fiind încadrate de către instanța de apel în art. 287 alin. (2) lit. b) și respectiv art.151 alin. (1) Cod penal. Or, baza probantă administrată în prezenta cauză, denotă caracterul infracțional al faptelor comise de către inculpați, iar nerecunoașterea de către aceștia a vinovăției nu este altceva decât o poziție de apărare manifestată prin încercarea evitării răspunderii penale pentru infracțiunile comise.

Prin urmare, nu poate fi reținut nici argumentul invocat precum că „*nu a fost demonstrată existența în acțiunile lui Malic Andrei a faptei de huliganism*”, ori în situația în care recurenții solicită menținerea sentinței, iar prin sentință prima instanță la fel l-a recunoscut vinovat de comiterea faptei de huliganism nu prea grav,

contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional, acțiunile inculpatului Malic Andrei fiind recalificate de către instanța de apel în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Deci, Colegiul penal lărgit menționează că vinovăția inculpatului Malic Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost demonstrată indubitabil, prin ansamblul de probe veridice, pertinente, utile și concludente cercetate de instanța de apel și din punct de vedere al coroborării lor, nefiind reținute în acest sens argumentele invocate precum că acesta consideră că nu au fost luate în considerație prevederile art. 8 alin. (3) și art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală.

Cu privire la motivul invocat în recurs de către recurenți, precum că *„în ședința de judecată nu a fost constatat că inculpatul Malic Andrei a săvârșit asemenea acțiuni, dar dimpotrivă s-a constatat că el împreună cu soția sa Malic Eugenia au venit la locul săvârșirii faptei de huliganism după ce incidentul dintre partea vătămată și Malic Ion deja avusese loc. Acest fapt a fost confirmat și de martorii Mihai Ilie, Mihai Igor, Butucel Ana care au fost pe loc și au văzut toate acțiunile și au relatat instanței că ei l-au ajutat pe Malic Andrei ca să aplaneze conflictul”*, Colegiul penal lărgit consideră că este neîntemeiat și declarativ, deoarece la materialele cauzei penale în afară de declarațiile martorilor indicați sunt și alte probe care dovedesc vinovăția inculpatului Malic Andrei în comiterea infracțiunii imputate, care sunt descrise amănunțit în decizia atacată (f. d. 35-46, vol. IX) și anume declarațiile părții vătămate Frunză Virgiliu și a martorului Chirvas Nicolae, care a declarat în prima instanță că *„tatăl Malic Andrei se adresa față de Frunză Virgiliu cu cuvinte urâte, el pe toți îi numea urît”*.

În ceea ce privește argumentul adus de recurenți precum că *„la numirea pedepselor instanța de apel nu a ținut cont de faptul, că inculpații Malic Eugeniu, Malic Ion, Malic Andrei se caracterizează pozitiv, nu au fost niciodată atrași la răspundere penală, au locuri de muncă, au domiciliu stabil, nu sînt la evidență la medicul narcolog și psihiatru, Malic Ion are la întreținere și un copil minor, soția ultimului nu lucrează deoarece este în concediu pentru îngrijirea copilului, și el era unicul întreținător al familiei, comportamentul agresiv și provocator al părții vătămate, în așa circumstanțe este irațional ca inculpaților să le fie numite pedepse atît de aspre”*, Colegiul penal lărgit îl consideră neîntemeiat și menționează că instanța de apel corect s-a expus în decizia sa asupra acestui argument și anume că *„la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei lui Malic Ion, Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite – inculpatul Malic Ion a comis o infracțiune gravă și una mai puțin gravă, Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian au comis o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave conform prevederilor art. 16 Cod penal, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, inculpații Malic Andrei, Malic Eugeniu se caracterizează pozitiv, iar inculpații Malic Ion și Malic Andrian – negativ, anterior nu au fost condamnați cu excepția lui Malic Andrian, de rolul fiecărui inculpat la săvârșirea infracțiunii.”*

La fel, în recursul depus de recurenți, se mai invocă ca temei de casare a hotărârilor judecătorești și art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală - faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal lărgit conchide că temeiul dat nu persistă în cauza dată, deoarece instanța de apel corect a încadrat juridic acțiunile comise de către inculpații Malic Ion, Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian, în baza învinuirii înaintate de procuror.

Toate probele prezentate și cercetate în mod legal în prima instanță și în instanța de apel au indicat la confirmarea vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunilor ce li se impută.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept relevante și și-a motivat concluziile în baza cumulului de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Referitor la motivul invocat de recurenți precum că *„nu s-a luat în considerație nici faptul că partea vătămată Frunză Virgiliu tot a încălcat ordinea publică amenințându-i pe inculpați cu violența fizică și chiar cu ranga metalică, ofensându-i pe inculpați cu cuvinte injurioase prin ce le-a înjosit onoarea și demnitatea și careva acțiuni pentru ca să fie pedepsit nu au fost luate în privința lui”*, Colegiul penal lărgit îl respinge ca neîntemeiat și menționează în acest sens că inculpații au tot dreptul să scrie plîngere în organele competente pe partea vătămată Frunză Virgiliu în acest sens.

Astfel, analizând cumulul de probe în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal lărgit reține că acestea nu și-au găsit confirmare și anume faptul că inculpații Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian și Malic Ion nu sunt culpabili de comiterea infracțiunilor imputate, deoarece sunt în contradicție cu probele descrise în decizia instanței de apel atacată.

Referindu-se la motivul că inculpatul Malic Ion a săvârșit fapta penală în stare de legitimă apărare, Colegiul penal lărgit nu-l acceptă, însușind motivele din decizia atacată (f. d. 52, vol. IX), prin care s-a respins acest motiv invocat în apel.

Nu poate fi satisfăcut nici motivul invocat în recurs, cu privire la dauna morală exagerată încasată de la inculpați, fiindcă instanța de apel în decizie (f. d. 54-55, vol. IX) corect a motivat încasarea daunei morale, reieșind din prevederile art. 1398 Cod civil, practica CEDO, încasând sume echitabile de la toți inculpații.

Cu privire la motivul că pedepsele aplicate sunt prea aspre, Colegiul penal lărgit îl consideră neîntemeiat, însușind motivele instanței de apel la aplicarea pedepselor, descrise în decizie (f. d. 52-53, vol. IX).

În conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelurile, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și celor cercetate și verificate în cadrul ședinței instanței

de apel, ajungând corect la concluzia că sentința atacată urmează a fi casată, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În concluzie, Colegiul penal lărgit conchide că temeiurile indicate de către inculpații Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian cu avocatul acestora, Daguța Liuba în numele și a lui Malic Ion nu sunt întemeiate din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz.

7.3. În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursurile ordinare declarate de către avocatul Prisac Alexandru în numele părții vătămate Frunză Virgiliu, de către inculpații Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian cu avocatul acestora, Daguța Liuba în numele și a lui Malic Ion, urmează a fi respinse ca inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, cu menținerea deciziei atacate, deoarece temeiurile invocate de recurenți nu s-au confirmat în instanța de recurs ordinar.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Prisac Alexandru în numele părții vătămate Frunză Virgiliu, de către inculpații Malic Andrei, Malic Eugeniu și Malic Andrian cu avocatul acestora, Daguța Liuba în numele și a lui Malic Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, în cauza penală privindu-i pe **Malic Ion Xxxxx, Malic Andrei Xxxxx, Malic Eugeniu Xxxxx și Malic Andrian Xxxxx**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **07 martie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie